

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 10 marca 2019 r.

RIO – II – 601/54/2018

Pani Alicja Dorosz

Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Mikołaja Reja
ul. Lubelska 18
22 - 170 Rejowiec Fabryczny

Szanowna Pani Dyrektor

W dniach od 20 listopada do 4 grudnia 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Reja w Rejowcu Fabrycznym. Protokół kontroli podpisano 19 lutego 2019 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- niewskazaniu wszystkich prowadzonych w jednostce dzienników częściowych,
- niedostosowaniu zakładowego planu kont do obowiązujących przepisów,
- nieokreśleniu zasad prowadzenia kont pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej,
- niejednoznacznym określeniu sposobu ewidencji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz rozpoczęcia ich amortyzacji,
- wprowadzeniu możliwości odpisywania w koszty należności w kwocie nieprzekraczającej kosztów wystania upomnienia,
- ustaleniu nieprawidłowego konta do ewidencji amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,

- *nieokreśleniu wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych oraz opisu systemu informatycznego,*
- *nieokreśleniu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów – str. 3 – 7 protokołu.*

Wprowadzić zmiany dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- wskazaniu – w wykazie ksiąg rachunkowych – wszystkich stosowanych w jednostce ksiąg rachunkowych (dzienników częściowych),
- wyeliminowaniu kont 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne”,
- określeniu zasad prowadzenia wszystkich kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej,
- określeniu jednoznacznych zasad ewidencji składników majątku na kontach 011 „Środki trwałe”, 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne” oraz daty rozpoczęcia ich amortyzacji i stawek umorzeniowych wartości niematerialnych i prawnych,
- wyeliminowaniu zapisów umożliwiających odpisywanie należności, których kwota nie przekracza kosztów wysłania upomnienia, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 i art. 59 i 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),
- wskazaniu konta 400 „Amortyzacja” jako właściwego do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”,
- sporządzeniu wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- sporządzeniu opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz systemu przetwarzania danych,
- określeniu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2-4 i ust. 2, art. 32 ust. 1 i 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

1.2. *Nieujmowanie wszystkich operacji w ewidencji analitycznej według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych. Dokonywanie korekty zapisów na koncie nieujętych w zakładowym planie kont – str. 7, 8 protokołu.*

Zrealizowane wydatki ujmować w ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” według podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

1.3. *Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, polegające na:*

- niesporządzeniu – na koniec 2017 r. – zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych środków trwałych,
- prowadzeniu ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” przy użyciu programu komputerowego niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości,
  - nieujmowaniu środków trwałych według pełnej klasyfikacji rodzajowej lub ujmowanie w nieprawidłowej klasyfikacji,
- ujęciu na koncie 011 składników majątku o wartości niższej niż 3.500 zł,
- dokonywaniu zapisów bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu,
- niebieżącym ewidencjonowaniu operacji przychodu środków trwałych,
- nieujęciu w ewidencji wszystkich środków trwałych (co najmniej na kwotę 41.234,97 zł),
- dwukrotnym ujęciu wartości tych samych środków trwałych (na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”) i wartości niematerialnych i prawnych (na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”),
- niezgodności sald kont z prowadzoną do nich ewidencją analityczną – w zakresie konta 013 na koniec 2014 r. (o kwotę 31.211,59 zł), 2015 r. (o kwotę 40.601,48 zł), 2016 r. (o kwotę 77.323,09 zł), 2017 r. (o kwotę 73.347,09 zł) i konta 020 na koniec 2017 r. (o kwotę 22.227,46 zł),
- zaliczeniu do wartości niematerialnych i prawnych składników niespełniających ustawowej definicji – str. 10-20, 35-37 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r.

poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2018 r. poz. 997 z późn. zm.) i zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmować składniki majątku o wartości początkowej określonej w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy.

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, wprowadzając do ksiąg okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie jakie nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 tej ustawy.

Na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” – ujmować składniki majątku, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.4. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2017 r., polegające na:

- *wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-28S – niektórych danych niezgodnie z ewidencją księgową w zakresie wydatków wykonanych (w dz. 801 rozdz. 80101 § 4210, rozdz. 80110 § 4240 i rozdz. 80114 § 4210) i zobowiązań (zaniżonych o 52,31 zł),*
- *sporządzeniu dwóch jednostkowych sprawozdań Rb-34S (odrębnie dla każdego z wydzielonych rachunków dochodów) i niewykazaniu w nich stanu środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego (w łącznej kwocie 60,89 zł) oraz wykazaniu niektórych wydatków niezgodnie z ewidencją – str. 21-24 protokołu.*

W sprawozdaniach Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” i Rb-34S „Sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.), przy czym sporządzać jedno sprawozdanie Rb-34S, w szczególności: dział, rozdział, paragraf, w związku z przepisami § 19 ust. 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

- 1.5. *Nieterminowe odprowadzenie do budżetu miasta środków finansowych pozostających na wydzielonych rachunkach dochodów na 31 grudnia 2017 r. – str. 24 protokołu.*

Środki finansowe pozostające na dzień 31 grudnia roku budżetowego na wydzielonych rachunkach dochodów, odprowadzać na rachunek budżetu miasta w terminie do dnia 5 stycznia następnego roku, zgodnie z przepisami art. 223 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

- 1.6. *Wykazanie – w bilansie za 2017 r. – niektórych środków trwałych w niewłaściwych pozycjach oraz – w informacjach uzupełniających – niewłaściwych danych dotyczących umorzenia pozostałych środków trwałych – str. 24 protokołu.*

W sprawozdaniu finansowym wykazywać informacje w zakresie ustalonym we wzorach sprawozdań zawartych w załącznikach nr 5 i 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do przepisów § 23 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 3 pkt 1 i ust. 9 tego rozporządzenia.

- 1.7. *Niesporządzenie zestawienia sald inwentaryzowanej na 31.12.2014 r. grupy aktywów oraz zinwentaryzowanie zbiorów bibliotecznych niewłaściwą metodą – str. 26-28 protokołu.*

Na dzień inwentaryzacji sporządzać zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zbiory biblioteczne inwentaryzować zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 205, poz. 1283), w związku z przepisami art. 104 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

2. W zakresie realizacji planu finansowego:

- 2.1. *Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca oraz w przypadku zmiany jego wysokości w trakcie miesiąca (ogółem wynagrodzenia zawyżono o 437,42 zł i zaniżono o 26,12 zł) – str. 30-31 protokołu.*

Wynagrodzenie – za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia oraz w związku z nawiązaniem, rozwiązaniem stosunku pracy lub zmianą jego wysokości w trakcie miesiąca – obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę godzin nieobecności pracownika, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego

za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie nie wykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

Rozważyć wystąpienie do pracowników o zwrot nadpłaconych wynagrodzeń lub ich wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych na nieprawidłowe obliczanie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy oraz wypłacić niedopłaconą kwotę.

2.2. *Nieprawidłowe ustalenie okresów zatrudnienia uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej, w wyniku uwzględnienia okresu umowy cywilnoprawnej i nieuwzględnienia okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, co skutkowało:*

- *wypłaceniem wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę przed nabyciem do niej prawa (zawyżono dodatek w 2018 r. o kwotę 583,13 zł),*
- *nieterminowym przyznaniem i wypłaceniem nagród jubileuszowych oraz wypłaceniem nagrody jubileuszowej za 20 lat pracy, mimo posiadania w dniu jej przyznania ponad 25 letniego stażu pracy (zaniżono o 451,50 zł) – str. 31-33 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.), w tym m.in. okresy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, zgodnie z przepisami art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.). Do okresów tych nie zaliczać okresu wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych, w związku z przepisami art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

Rozważyć wystąpienie do pracownika o zwrot nadpłaconego dodatku stażowego lub jego wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych na nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy oraz wypłacić niedopłaconą kwotę nagrody.

2.3. *Dokonanie – w okresie od 15 do 29 listopada 2017 r. – wydatków w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną w planie finansowym (w rozdz. 80101, § 4700 o łączną kwotę 1.437,33 zł) – str. 34-35 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków, wynikających z upoważnień otrzymanych na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

2.4. *Niedostosowanie projektu planu finansowego na 2016 r. do kwot przyjętych w uchwale budżetowej – str. 36 protokołu.*

W terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o kwotach dochodów i wydatków budżetowych, przyjętych w uchwale budżetowej, sporządzać plan finansowy jednostki przez dostosowanie projektu tego planu do tych wielkości, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1542 z późn. zm.).

2.5. *Zaciągnięcie zobowiązań, na zakup urządzenia na podstawie umowy leasingu z opcją nabycia, których termin płatności przypadał na lata 2017-2018, bez upoważnienia. Zaplanowanie (i finansowanie) wydatków z tego tytułu w niewłaściwym paragrafie wydatków oraz nieujęcie w księgach rachunkowych prawnego zaangażowania wydatków z tytułu rat leasingowych – str. 35-37 protokołu.*

Zobowiązania pieniężne obciążające plan finansowy zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i w granicach upoważnień otrzymanych od burmistrza miasta na podstawie art. 228 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych paragrafów wydatków określonych w Załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności wydatki z tytułu miesięcznych rat leasingu operacyjnego - do § 430 „Zakup usług pozostałych”.

Zaangażowanie wydatków budżetowych wynikających z zawartych umów ujmować na bieżąco na kontach 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Burmistrz Miasta Rejowiec Fabryczny

